

20.4.10

45a (מסרו לשומר חנם) → 46a (סיום הפרק)

1. או נודע כי שור נגח הוא מתמול שלשם ולא ישמרנו בעליו שלם ישלם שור תחת השור והמת יהיה לו: שמות כא, לו
 2. וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בר ולא יכסו ונפל שמה שור או חמור: שמות כא, לג
 3. כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו: דברים כב, ח

- I 10 משנה טו (מד: on משנה ח' משנה is connected to) – שומר stands in lieu of owner for liability
- a שומרים 4 – expands ברייתא
- i if: the ox is תם and kills – the ox is killed (שומר owes an ox to owner) and no כופר
 - ii if: the ox is מועד and kills – the ox is killed and the שומר pays כופר
 - 1 exception to above: if bailor is a שומר חנם, no liability for ox (no payment to owner)
 - (a) question: what level of care was given?
 - (i) If: it was proper care, none of them should be liable
 - (ii) If: it was improper care, all should be liable (even ש"ח)
 - (b) Answer1: there was minimal שמירה (sufficient for ש"ח, not for others)
 - (i) Question: whose authority does this follow?
 - 1. ש"ח=שומר שכר (ר"מ): should exempt שכר as well
 - 2. (נושא שכר =שומר שכר) ר' יהודה: should all be exempt from כופר (ר"י: minimal שמירה sufficient for מועד)
 - (ii) answer1: ר"א – only proper שמירה is “the knife”; in re: ש"ש, he holds like ר"י
 - (iii) Answer2 (אב"י): follows ר"מ as per “flip” of רבה בר אבوه (he equates ש"ש to שוכר)
- b Related ruling: if he entrusted his ox to a ש"ח and it attacked – he's liable; if it was attacked – he's exempt
- i Question: if he accepted liability for damages, should be liable in both directions; if not, should be exempt
 - ii Answer (רבא): he accepted liability but recognized him to be a “gorer”; the default assumption is that he may damage (which he accepted) but not that he would be hurt by others (ergo – he didn't accept that liability)
- II 20 משנה טז: שמירה proper
- a מ"מ: if he tied up the animal and locked up – still liable
- i reason: assumption that a שור is not considered “guarded” by default
 - ii ergo: the תורה holds the owner liable for תם → requires minimal שמירה
 - iii then: ולא ישמרנו (in case of מועד) raises the bar to שמירה מעולה (excellent שמירה)
 - iv then: the גז"ש of נגיחה equates: מועד::נגיחה → מועד also requires excellent שמירה
- b ר' יהודה: in that case, he's only liable for תם (מועד is considered guarded with minimal שמירה)
- i reason: assumption that a שור is considered “guarded”
 - ii ergo: the liability for שור תם means that there is a requirement of שמירה מעולה
 - iii then: the phrase ולא ישמרנו “repeats the raised bar” of שמירה מעולה – which is a רבוי אחר רבוי - to exclude שמירה מעולה
 - iv therefore: a מועד doesn't require שמירה מעולה; the גז"ש is blocked by ולא ישמרנו – minimal שמירה is limited to מועד
 - 1 note: ולא ישמרנו, for its own needs, could have been written ישמור; ולא ישמרנו extends to teach this
- c נגיחה לתם נגיחה למועד) גז"ש requires minimal שמירה for both – accepts ר"י's approach but reads גז"ש (נגיחה לתם נגיחה למועד)
- i Note (ראב"א): ר"י only exempted (in case of שמירה פחותה) the ½ that is מועד – but the ½-תם remains (owes ½)
- d דב: if an ox is מועד from 1 side (horn), he isn't מועד for the other side
- i question: who does this follow? (~ ר"מ, who requires שמירה מעולה for both); cannot be ר"י, even offending side has תם
 - ii answer: רב rejects ראב"א; argues that ר"י exempts מועד in totum if there was minimal שמירה – even where 1 ox is מועד
- e ר"א: the only שמירה is “a knife” (i.e. there is no “sufficient שמירה”) for a מועד
- i reason (רבא): v. 1 – once it is a מועד, it has שמירה תם
 - 1 Challenge (אב"י): if so, v. 2 should also not allow for a sufficient repair (cover) – but it does (ב"ק ה:ו)
 - 2 Rather (אב"י): follows נתן ר' application of v. 3 – we must get rid of potential for danger in our homes